

Čtvrtek, 15. prosince 2011

Tunisko: případ Zakaríji Búghiry

P7_TA(2011)0592

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. prosince 2011 o Tunisku: případ Zakaríji Búghiry

(2013/C 168 E/17)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá nedávná usnesení o Tunisku, zejména na usnesení ze dne 3. února 2011 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. dubna 2011 o přezkumu evropské politiky sousedství – jižním rozměru ⁽²⁾,
 - s ohledem na společné sdělení vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise ze dne 25. května 2011 nazvané „Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami“ (KOM(2011)0303),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 25. dubna 2002 o sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o úloze Evropské unie při prosazování lidských práv a demokratizace ve třetích zemích ⁽³⁾,
 - s ohledem na závěry zasedání pracovní skupiny EU-Tunisko, které se konalo ve dnech 28. a 29. září 2011,
 - s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a na opční protokol k této úmluvě,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, zejména na články 7 a 9 tohoto paktu,
 - s ohledem na čl. 122 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dne 13. listopadu 2011 byl tuniský student medicíny Zakaríja Búghira na letišti Tunis-Kartágo svědkem opakovaných veřejných aktů násilí, kterých se dopustili důstojníci pořádkových sil vůči skupině mladých Maročanů, kteří sledovali jako diváci finálové fotbalové utkání africké Ligy mistrů mezi mužstvy Wydad Casablanca a Esperance Sportive de Tunis;
- B. vzhledem k tomu, že tváří v tvář mimořádně brutálnímu zákroku důstojníků pořádkových sil proti 13 Maročanům, kterým byly spoutány ruce a byli znehybněni, začal Zakaríja Búghira tento výjev nahrávat na svůj mobilní telefon s úmyslem umístit natočené záběry na internet, a zasadit se tak o to, aby již více nedocházelo k takovému bezrestnému násilí, které bylo zcela běžným jevem za vlády prezidenta bin Alího, a pomoci tak budovat demokratické Tunisko, v jehož základech bude dodržování lidských práv a základních svobod;
- C. vzhledem k tomu, že jeden z pracovníků ostrahy přinutil Zakaríju Búghiru natáčení okamžitě zastavit a na mladíka se brutálně vrhla asi dvacítko policistů a byl převezen spolu se skupinou mladých Maročanů na policejní služebnu na místním předměstí poblíž letiště;
- D. vzhledem k tomu, že Zakaríja Búghira byl poté bezdůvodně držen ve vazbě a během ní byl opakovaně vystaven aktům násilí a zastrašování, které lze považovat za nelidské a ponižující zacházení; vzhledem k tomu, že ve vazbě mladík také na vlastní oči viděl, v jakých podmínkách byli zadržováni mladí Maročané a jak nelidským a ponižujícím způsobem se zacházelo i s nimi;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0038.

⁽²⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0154.

⁽³⁾ Úř. věst. C 131 E, 5.6.2003, s. 147.

Čtvrtek, 15. prosince 2011

- E. vzhledem k tomu, že po nasazení protiteroristické jednotky před stanovištěm pohraniční policie byli reportéři tuniských televizních stanic Al-Watanija, Hannibal a Nesma vysláni na místo zákroku a v noci z 13. na 14. listopadu 2011 vstoupili do vysílání s aktuální reportáží, v níž odůvodňovali zatčení skupiny mladých marockých fanoušků jejich údajným vandalstvím v odletové hale letiště;
- F. vzhledem k tomu, že Zakaríja Búghira byl propuštěn na žádost své matky a svého právníka, kteří dorazili na místo, kde byl zadržován; vzhledem k tomu, že devět z 13 marockých fanoušků bylo drženo ve vazbě od 13. do 21. listopadu 2011 a poté byli převezeni do věznic Bušúša a Morniaga;
- G. vzhledem k tomu, že dne 17. listopadu 2011 podal Zakaríja Búghira na vrchním státním zastupitelství stížnost na příslušníky bezpečnostních sil, kteří se zákroku účastnili, a na ministerstvo vnitra a obvinil je z mučení a že k případu vypovídal na úřadu státního zástupce dne 8. prosince 2011;
- H. vzhledem k tomu, že tunišští právníci a organizace pro lidská práva tvrdí, že i po pádu režimu bin Alího se řadoví občané stále pravidelně stávají oběťmi násilností a brutálního zacházení ze strany bezpečnostních sil – tím jsou porušovány mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, které na sebe Tunisko zcela nedávno vzalo;
- I. vzhledem k tomu, že řádně fungující soudní a policejní systém a kroky potírající mučení a beztrestné násilí mají zásadní důležitost při budování státu, který je skutečně založen na principu právního státu, a že zajistit dodržování těchto základních principů musí být hlavní snahou budoucí tuniské vlády, až se bude rozhodovat, jaké reformy budou prioritou, a ústavodárného shromáždění země;
- J. vzhledem k tomu, že přívrženci bývalé vládnoucí strany RCD i nadále hrají velmi aktivní roli na ministerstvu vnitra a ministerstvu spravedlnosti;
- K. vzhledem k tomu, že po letech útlaku je nezbytně nutné obnovit vztah důvěry mezi veřejností a orgány, zejména bezpečnostními silami a justicí, a že z řad veřejnosti se pravidelně ozývají hlasy volající po radikálním odklonu od metod používaných v minulosti a po tom, aby byla dodržována základní demokratická pravidla;
- L. vzhledem k tomu, že má-li vzniknout tuniský stát založený na lidských právech a principu právního státu a má-li být tzv. arabské jaro úspěšné a přinést trvalou změnu, je nezbytně nutné, aby byly tento a další případy mučení, nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání předmětem spravedlivého a transparentního stíhání a aby takovéto trestné činy přestaly jejich pachatelům beztrestně procházet;
1. vítá mezinárodní závazky, které na sebe vzalo Tunisko od pádu režimu bin Alího, zejména pokud jde o spolupráci se zvláštními postupy OSN a s mechanismy boje proti mučení a nelidskému a ponižujícímu zacházení; naléhavě proto vyzývá tuniské orgány, aby zaručily Zakaríjovi Búghirovi právo na soudní proces vedený v souladu s mezinárodními standardy, aby vyšla na světlo vážná porušení lidských práv, která na něm byla spáchána, a aby byli pachatelé těchto činů postaveni před soud; žádá rovněž, aby bylo vyšetřeno porušení práv 13 marockých občanů;
 2. vítá skutečnost, že dne 29. června 2011 ratifikovalo Tunisko opční protokol k úmluvě proti mučení a že ratifikovalo Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením a první opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech;
 3. žádá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Službu Evropské unie pro vnější činnost (ESVČ), aby jej průběžně informovaly o oficiálních kontaktech s tuniskými orgány a o krocích, které byly na jejich základě učiněny;

Čtvrtek, 15. prosince 2011

4. je si vědom problémů, kterým čelí Tunisko v procesu přechodu k demokracii; vyzývá tuniskou vládu a ústavodárné shromáždění a také příslušné odborové svazy, aby bez prodlení zahájily nezvratný proces reformem se zaměřením zejména na bezpečnostní sektor, se zvláštním zřetelem k policejnímu a soudnímu systému, a aby zaručily nezávislost justice a svobodu a nezávislost tisku a sdělovacích prostředků, to vše v zájmu nastolení silné a trvalé demokracie;
5. chápe reformu bezpečnostního sektoru a potírání beztrestnosti jako zásadní úkoly, na nichž by se mělo začít neprodleně pracovat, a domnívá se, že teprve až se podaří tyto úkoly dokončit, bude možné ustavit životaschopný stát na principu právního státu a zahájit proces národního usmíření; zastává názor, že přeměna policie z orgánu zaměřeného na veřejný pořádek a kontrolu na orgán zaměřující se na ochranu jednotlivců a majetku je zásadní součástí procesu přechodu k demokracii; žádá proto, aby byl proces reformem uskutečňován v úzké spolupráci se subjekty občanské společnosti působícími v této oblasti;
6. opakuje, že plně podporuje legitimní demokratické ambice tuniského lidu, a vítá úspěšné konání prvních svobodných voleb v zemi dne 23. října 2011, prvních voleb, které se zrodily z událostí arabského jara; ústavodárné shromáždění má nyní historický úkol položit základy státu založeného na demokratických principech, principu právního státu a základních svobodách;
7. zdůrazňuje, že právo na svobodu projevu, jak na internetu, tak mimo něj, má pro svobodnou a demokratickou společnost a také pro ochranu a prosazování dalších práv základní význam; zdůrazňuje, že neomezovaný přístup k informacím a komunikačním médiím a necenzurovaný přístup k internetu (svoboda internetu) jsou univerzálními právy a nezbytnou nutností, má-li být ve veřejném životě zajištěna transparentnost a povinnost zodpovídat se;
8. vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, ESVČ a Komisi, aby i nadále podporovaly Tunisko v průběhu procesu přechodu k demokracii tím, že si vytknou jako prioritu vypracovat v souladu s cíli nové evropské politiky sousedství program na podporu reformy v bezpečnostním sektoru, zejména v policii, a reformy soudního systému v rámci procesu reformem uskutečňovaného vládou, a začlenit do něj mechanismus konzultací s občanskou společností a posuzování z její strany; naléhavě vyzývá ESVČ, aby zajistila, aby byl Parlament řádně informován o pokroku právě probíhajících jednání o novém akčním plánu EU–Tunisko a činnosti pracovní skupiny EU–Tunisko;
9. žádá tuniskou vládu a ústavodárné shromáždění, aby uvažovaly o tom, že by v souladu s mezinárodními standardy, zejména s pařížskými zásadami, zřídily národní radu pro lidská práva, která by měla k dispozici mechanismy, jak bránit a chránit občany před porušováním lidských práv, a měla by pravomoc přijímat žádosti jednotlivců a vést nezávislá vyšetřování;
10. vítá zprávu národní komise pro vyšetřování případů podvodu a korupce (CNICM), která byla konečně zveřejněna dne 11. listopadu 2011, a domnívá se, že je nutné, aby byly závěry této zprávy uplatněny v praxi, aby bylo soudním orgánům umožněno řádně vyšetřit všech 300 případů, které jim byly postoupeny – polovina z nich se týká lidí z úzkého okruhu nejbližších spolupracovníků bývalého prezidenta; zdůrazňuje, že závěry CNICM jsou také důležitým příspěvkem k práci nově zvoleného ústavodárného shromáždění, které poprvé zasedalo dne 22. listopadu 2011, s vědomím toho, že nová ústava musí být skutečným přelomem, který bude tečkou za érou bin Alího;
11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, ESVČ, vládám a parlamentům členských států, prezidentovi Tuniska, tuniské vládě a ústavodárnému shromáždění